

Съдържание

1. Скритите капани пред българската диверсификация – цени и тарифи. Клаузата „вземи или плати“ отпада
2. Турция и Кюрдистан в дуел за енергия
3. Турска фирма спечели \$ 457 милиона с договор за TANAP
4. Доставка на газ от Русия към Турция намаляха с 23% през февруари
5. Eni ще продължи да развива газовото поле Zohr
6. Газпром, Edison, DEPA се договориха за подновяване на Южен поток
7. Газпромекспорт отърва гръцката DEPA от глоба от \$ 5 млн
8. Грузинските планове на Иран се нуждаят от газопроводи
9. „Газпром“ залага по-високи продажби и по-ниски разходи
10. Statoil инвестира до \$ 200 милиона във възобновяеми енергийни източници
11. Ниските цени донесоха на Drag Noble Energy загуби от \$ 2,4 млрд
12. OMV Petrom и ExxonMobil инвестират 1.5 милиарда долара в Черно море
13. Предстоящо

Newsletter Content

1. Hidden traps the Bulgarian diversification - prices and tariffs. The clause "take or pay" eliminated
2. Turkey, Kurds in Duel over Energy
3. Turkish Firm Wins \$457mn Tanap Contract
4. Доставка на газ из РФ в Турция по Трансбалканскому газопроводу в февруале снизиха на 23%
5. Eni's Development Lease for Zohr Field Gets Government Go-Ahead
6. Gazprom, EDISON, DEPA renew SOUTH STREAM vows
7. Gazpromexport to scrap \$5 mln fine for Greece's DEPA
8. Iran's Georgian Plans Need Pipelines
9. Gazprom Pursues Higher Sales, Lower Costs
10. Statoil to Invest Up to \$200mn in Renewables
11. Low Prices, Impairments Drag Noble Energy to a \$2.4bn Loss
12. OMV Petrom and ExxonMobil invest USD 1.5 bln in Black Sea
13. Forthcoming

Авторите на настоящия информационен бюлетин финансират това начинание, водени от своята гражданска и професионална позиция за необходимостта от пълноценна и балансирана информираност на обществото по въпросите на проучването и добива на нефт и газ, по разнообразни въпроси, свързани с обществени и икономически проблеми и пътищата за тяхното преодоляване. Нашият ежеседмичен информационен бюлетин официално се разпространява към повече от 1100 електронни адреса: държавни институции, български и чуждестранни фирми, университети, НПО, частни лица, журналисти и дипломати, а през социалните мрежи – към още повече.

Проявите интерес да подпомогнат нашите проучвания и информационна дейност, както и да получат достъп до този широк кръг от наши читатели и ползватели, за да рекламират своята професионална дейност и фирмена политика, могат да се обръщат за повече информация и за конкретните условия за реклама при нас към координатора на програмата на следния адрес: cbbsinfocenter@gmail.com.

Скритите капани пред българската диверсификация – цени и тарифи. Клаузата „вземи или плати“ отпада

*Илиян Василев- Managing Partner
Innovative Energy Solutions Ltd.*

Новината от Гърция, че в преговори с „Газпромекспрот“ гръцката DEPA е успяла не само да премахне наложената „глоба“ от 5 милиона долара за неизпълнение на клаузата „вземи или плати“ по договора за доставка, но и изобщо да премахне клаузата е само един малък, но видим щрих на кардиналните промени в пазара на природен газ. Не е тук мястото за пълен обзор, но ще маркирам няколко важни пункта, по които правителство, регулатор, енергийните дружества и потребителите ще работят през следващите месеци, за да осигурят перспектива за българската енергетика.

Премахването на клаузата „вземи или плати“ е нещо очаквано, тъй като „Газпром“ трудно може да защити в съдебно производство в ЕС привилегия, която установява доминиращо положение на пазари без диверсификация. Европейското законодателство и директиви вземат превес и нерядко се стига до ситуация, освен да не може да спечели, руската газова компания да бъде принудена да отговаря по насрещни или свързани искове за надвзети суми, поради непазарно високи цени.

При това забележете – „Газпром“ има много по-малък дял на гръцкия газов пазар – около 55%, докато у нас този процент, след години "упорита" борба за диверсификация, е 100%.

Новата директива за „Газпром“, която бе обсъдена тези дни на среща в Кремъл, е Милър и компания да направят всичко възможно за запазване на пазарните дялове в отделните страни на ЕС. Ако трябва отстъпки в цени, ако трябва промяна в договори, ако трябва ангажиране на политически ресурс – накратко с всички средства.

По бавно ще станем свидетели на промяна по договорите с аналогичната клауза „транзитирай или плати“ за дългосрочен транзит, но и там има сведение, че клаузите отпадат, тъй като са несъвместими с редица изисквания на ЕС, в това число и със задължителното освобождаване на незаети и неизползвани капацитети. Значителна част от капацитета на българската преносна и транзитна мрежа е неангажиран.

От тук няколко важни извода за Булгаргаз и Булгартрансгаз и за принципала.

Първо, аргументът, че Булгаргаз не може да сключва договори с други доставчици, защото има клауза „вземи или плати“ – която в българския случай означава количества около 2,4 милиарда кубически метра газ годишно, е невалиден. Гръцката DEPA показва нагледно как се прави.

Имаме два пътя – единият в преговори с „Газпромекспрот“, както направиха гръцките ни съседи, да премахнем тази

клауза, другият през съд. Въпрос е на желание и на време – първият е по-кратък, но вторият е по-сигурен.

Второ, аргументът срещу сключването на договори с други доставчици, че „Газпром“ дава по-ниски цени, също има относителна достоверност, поради следните обстоятелства:

✓ Все по-голяма част от пазара на природен газ, включително и този, обезпечаван от „Газпром“, преминава на спот търговия. Самата претенция на България да играе роля на хъб – т.е. на референтен център, предполага преминаване към либерализация и борсова търговия. Само с един доставчик и един вид договори – нефтеноиндексираните – няма как да се получи.

✓ Създението, че цените на „Газпром“ са най-изгодни е оксиморон, тъй като ние не можем да знаем дали това е така, докато нямаме реална конкуренция. Бидейки в монополно положение, той винаги може да прибегва до непазарни практики и дъмпинг, за да не допусне други играчи на българския пазар. Да не забравяме, че битката на европейския газов пазар вече не е за цени, а за пазарни дялове. Има достатъчно предлагане на природен газ и вероятността да останем без газ е на практика нулева, дори при сегашното ни равнище и тип външна свързаност.

✓ И сега, и в миналото цените на „Газпром“, по които Булгаргаз купува природен газ се намират на устойчиво по-високо равнище от тези, на които търговците купуват от диверсифицирани пазари.

Маржовете се движат между 10 и 45 долара за хиляда кубически метра.

✓ При спадащите и устойчиви ниски цени на суровия нефт, които се отразяват и върху цените на природния газ, все по-голям дял в тях заемат транспортните разходи. Ние трябва да си даваме сметка, че „Газпром“ има огромно предимство пред всеки техен конкурент, защото работи със стари и дългосрочни договори за транзит и тарифи, които са много по-ниски от пазарните за Централна и Югоизточна Европа. Блокирането на свободните капацитети от „Газпром“ чрез дългосрочни договори е мощен инструмент срещу конкуренцията и в прекия смисъл /дежурният отговор към трети страни на Булгартрансгаз е: „няма свободни капацитети“/, и в преносния - през цените за пренос /тарифа от 1,8 долара на 100 км за 1000 кубически метра газ, която е непостижима за всеки друг/.

Това предимство „Газпром“ има както на територията на Украйна, така и в Румъния, и България. Да не говорим за новата „алтернативна“ инфраструктура от юг, която се изгражда на търговски принцип и която, за да постигне планирана доходност прилага тарифи в пъти по-високи от тези, които плаща „Газпром“. Краен резултат от това, че стартираща като конкурентноспособна оферта за природен газ на алтернативни доставчици - от европейска борса или терминал за ВПГ – пристига на наша граница с по-висока от газпромовската цена, благодарение на по-високата компонентна на разходите за пренос. **Подобна политика на диверсификация е самоопровергаваща се.**

✓ Единственият начин да се неутрализира това предимство е като отворим достъпа до инфраструктурата за всички и да се прилагат равни условия за пренос. Текущите договори с „Газпром“ трябва да се обявяват за несъответстващи на европейските директиви. Цените трябва да се ревизират спрямо пазара на преносни услуги и защото **оставането им може да се счита за нерегламентирана държавна помощ.**

✓ Главният аргумент против е, че България ще загуби приходи от транзит, защото „Газпром“ ще развали дългосрочните договори за транзит до 2030 година. **България има нужда от максимални потоци от природен газ от всички възможни направление и най-вече да осигури излаз на количествата добит природен газ във всички посоки.**

✓ Стратегическа цел на развитието на българската газопреносна система е нейната свързаност с глобалния пазар на втечен природен газ. Без подобна свързаност е немислимо изобщо да осигурим ликвидност или алтернативност на доставките към и през нашата страна.

✓ Има силно противоречие между претенцията да бъдем международен център на транзитни газови потоци и фактическото положение към момента – страната да не купува нито един кубически метър газ от друг, освен от „Газпром“ и да не транзитира на друг, освен на „Газпром“. Степента на достоверност на нашите предложения към международните компании за ползване капацитетите на българската газопреносна система, условно групирани в предложението за български хъб, включително капацитети за

газосъхранение, отслабва значително на фона на реалното състояние на нещата.

Получаването на статут на газов хъб не е функция само на политическа воля или на някакво изключително геостратегическо позициониране, а признание на пазара и на пазарните играчи, че страната предлага достатъчна ликвидност на газ, достатъчни капацитети за съхранение и пренос, при това не фрагментирани тук и там, а интегрирани в конкурентна търговска платформа, с ефективна правна система и при силна свързаност с финансовите пазари.

По всеки един от тези показатели ние изоставяме от регионалните си конкуренти.

Турция и Кюрдистан в дуел за енергия

February 19th, 2016, naturalgaseurope

Разрастването на войната в Сирия, вътрешните борби в Турция и реториката на конфликтите в целия регион застрашават перспективите за двата газопровода от Северен Ирак за Турция и независимостта за иракските кюрди.

На 18 февруари, кюрдските сепаратисти в Турция предупредиха, че са срещу опитите за изграждане на газопровод от Иракски Кюрдистан към Турция, заявявайки, това ще бъде само в полза на управляващата Партия на справедливостта и развитието (ПСР).

Изявлението от Групата на общностите в Кюрдистан, разклонение на забранената Кюрдска работническа партия (ПКК) /Koma Civakên Kurdistan (КСК) е организация, основана от Кюрдската работническа партия (ПКК)/, която е водеща във войната срещу правителството и управлението му в кюрдските райони на Югоизточна Турция, дойде в критичен момент. В деня преди, да бъдат убити от кола-бомба най-малко 28 души - войници прибиращи се в казарма в Анкара, последвано от втора терористична атака в южната част на Диарбекир, която уби още шестима членове на силите за сигурност. През този ден също министърът за природните ресурсите в регионалното правителство на Кюрдистан (KRG) в Северен Ирак излезе с изявление, като каза, че основният газопровод от Киркук до Джейхан,

от който зависи почти цялата печалба за иракските кюрди, е бил извън строя, заради атака на 16 февруари, близо до турския град Урфа. Той не назовава нападателите, но почти сигурно това са били бойци на ПКК.

В плановете, съгласувани между Турция и Кюрдското регионално правителство за газопровода от Иракски Кюрдистан до Турция, Кюрдското регионално правителство вижда възможност, позволяваща му да изнася газ до 2020 г. около 10 милиарда m³/годишно и след това - 20 млрд m³/годишно. Факт, заради който говорителят на Групата на общностите в Кюрдистан Demhat Agit беше принуден да признае: "Ние няма да приемем подобно споразумение за засилване на Турция и да й позволим да се изправи на краката си, тъй като това споразумение е заговор, поставящ живота на кюрдската нация в риск".

Турция подготвя търг за изграждането на планиран 185-км газопровод от границата – Sirnak, до свързване със съществуващата газова мрежа на Турция в Mardin. Търгът трябваше да се обяви на 9 февруари, но досега не е имало публична обява за това.

Групата на общностите в Кюрдистан, за която се приема, че говори от името на ПКК, е особено разгневена, защото не само, че за последните седем месеца са участници в действия, които се равняват на обновена война с турската държава за автономия в Турция, или направо за независимост от Турция, но поради усещането, че моногочислената днес турска армия по южната граница на Турция, може да се насочи към кюрдите в Сирия.

Едно от ключовите събития в сирийския конфликт през последните седмици е появата де факто на коалиция, включваща не само правителството на Башар Асад в Дамаск и неговите руски и ирански съюзници, но включително и кюрдски сили в Сирия, които сега контролират големи гранични райони по протежение на турската граница, в северната част на Сирия.

Руската подкрепа за кюрдите в Сирия

На 18 февруари в Москва ръководителят на новооткрития представителен офис на сирийските кюрди - Rodi Osman, заяви, че Русия е обещала да защити кюрдските бойци в Сирия в случай на сухопътна офанзива от страна на Турция.

Такива изявления вероятно ще послужат за по-нататъшното противопоставяне на Турция, която категоризира както сирийските кюрди и ПКК, които имат много тесни връзки помежду си, като терористи, и която, следователно е решена да попречи на сирийските кюрди да установят или да поддържат контрол в граничните райони, от където биха могли да оказват пряко съдействие на силите на ПКК във вътрешността на Турция.

С турски фирми, участващи в редица съвместни енергийни предприятия в иракски Кюрдистан, и с англо-турската Genel Energy – компанията, основен източник на предвидените доставки на газ за Турция, планираният газопровод Sirnak-Mardin представлява ключов елемент в стратегията за газова диверсификация на Турция.

За Турция въпросът сега е, как да се балансират двата контрастни елемента. Трябва ли да се обърне повече внимание на кюрдските заплахи, свързани с газопроводите и кюрдските сигнали, отнасящи се за руската подкрепа за тяхната кауза? Или трябва да приемат на сериозно последната декларация на Русия? Това беше една декларация от 14 февруари от ръководителя на регулаторните въпроси и Marketing & Trading на „Газпром“ Alex Barnes, че все още може да бъде възможно, да се развие планираният газопровод „Турски поток“ от Черно море към Турция, проект представен от президента на Русия Владимир Путин на 1 декември 2014 г., когато отношенията между Турция и Русия бяха много добри.

Що се отнася до кюрдите от Северен Ирак, те са изправени пред нарастваща изолация. През миналата година почти всичките техни приходи от петрол в размер на близо \$ 4 млрд зависеха от петролопровода от Kirkuk до турското средиземноморско пристанище Ceyhan. Тази линия сега се реже, и планираните от тях газови приходи са застрашени. И без начин да продават своя петрол и газ, как те ще бъдат в състояние да си позволят независимост?

**СТАТИЯТА МОЖЕТЕ ДА
НАМЕРИТЕ [ТУК](#).**

Турска фирма спечели \$ 457 милиона с договор за TANAP

February 18th, 2016, *naturalgaseurope*

Турският холдинг Tekfen спечели договор на стойност \$ 457 милиона за доставка и изграждане по проекта за Trans-Anatolian Natural Gas Pipeline Project (TANAP). Tekfen вече спечели търг за участие в тръбополагане на 1337 km от линията.

През декември 2014 г. консорциумът от Tekfen, Fernas Insaat, Sicim-Yuksel-Akkord спечели права за изграждането на 56-а линия, която ще започне от границата между Грузия и Турция и продължава на запад към турския град Eskishehir.

Турският в. Hurriyet daily цитира Tekfen, който казва, че ще извършва инженеринг, доставка и строителни дейности за два компресора и четири измервателни станции от над 1850-километровия газопровод в границите на Турция. Компанията ще завърши проекта за 39 месеца, се казва в изявлението.

Останалите 459-км от TANAP - от Eskishehir до гръцката граница, ще бъдат изградени от съвместно предприятие, съставено от индийската Punj Lloyd и турския Limak Holding.

TANAP, Южният кавказки газопровод и Транс-адриатическият газопровод, формират елементите на Южния газов коридор (SGC), който има за цел да транспортира газ от Азербайджан до Турция (6 млрд m³/г) и до

Европа (10 млрд m³/ г), където ще се конкурира за пазарен дял с руския газопровод и с втечен природен газ.

По времето, когато природният газ ще се доставя - в края на това десетилетие, световният газов пазар на едро се очаква да бъде в състояние на голяма депресия, с цени по-ниски спрямо тези, на основание на които са били взети всичките SGC /супер-гаранционни вноски/ - свързани с окончателните инвестиционни решения.

СТАТИЯТА МОЖЕТЕ ДА НАМЕРИТЕ [ТУК](#).

Доставката на газ от Русия към Турция чрез Трансбалканския газопрод намалеха с 23% през февруари

26.02.16, *oilru.com*, източник: ПРАЙМ

Москва: Доставките на руски газ в Турция по западното направление (Трансбалканския газопровод) от началото на февруари са се понижили в сравнение с същия период на миналата година с 23%, показват данни на „Булгартрангаз“.

Руски газ се доставя в Турция по две направления: Трансбалкански газопровод и газопровода "Голубой поток". Съгласно оперативни данни на „Булгартрангаз“, за 24 дни през февруари 2016 г. в Турция, чрез Трансбалканския газопровод, са доставени

779,525 милиона кубически метра газ, срещу 1,009 милиарда за същия период на миналата година. От началото на тази година газовите доставки по това направление са 2,144 милиарда кубически метра, срещу 2,266 милиарда година по-рано.

Данните на компанията говорят, че през целия януари доставките са намалели и са по-малко от 40 милиона кубически метра за денонощие, а от 4 февруари е започнало ново понижение. Абсолютен минимум е отбелязан на 17 февруари – на този ден доставките са били едва 14,642 милиона кубически метра, срещу 46,804 милиона в същия ден на миналата година.

Редица медии, позовавайки се на положителните зимни температури, обясняват спада в обема на газовите доставки и спора за цените на газовите доставки между "Газпром" и независимите турски компании. „Преговорите между „Газпром експорт“ и независими турски потребители продължават по конструктивен начин. Резултатите от преговорите ще бъдат обявени. Ние сме заинтересовани от стабилни договорни отношения с нашите турски партньори..." - се казва в съобщение на пресслужбата на „Газпром експорт".

Сумарно, през 2015 г. "Газпром" е доставил в Турция 27.015 милиарда кубически метра газ. През януари 2016 г., както е докладвал изпълнителният директор на руската компания Алексей Миллер, доставките за Турция са се увеличили с 3,4%, в сравнение със същия период на 2015 г. и възлизат на 2.82 милиарда кубически метра.

СТАТИЯТА МОЖЕТЕ ДА НАМЕРИТЕ [ТУК](#).

Eni ще продължи да развива газовото поле Zohr

February 22nd, 2016, naturalgaseurope

Италианска фирма Eni има разрешение от правителството за развиване на газовия масив Zohr във водите на Египет.

В изявление на Eni, разпространено на 21 февруари, се казва, че египетското Министерство за петрола и минералните ресурси е одобрило договор за наем, свързан с развитието на полето Zohr, предоставен на Eni от египетския Natural Gas Holding Company (Egas). Одобрието означава, че Eni вече може да започне да развива газовото поле Zohr, едно от най-големите газови находища в света. В областта се очаква да има около 30000 милиарда /30 трилиона/ ft³ газ.

Въпреки, че откриването на залежите в полето Zohr са направени едва през август 2015 г., Eni очаква стартиране на дейности по добив до края на 2017 г., с прогресивен добив от около 75 милиона m³ /годишно от 2019 г.

СТАТИЯТА МОЖЕТЕ ДА НАМЕРИТЕ [ТУК](#).

„Газпромекспорт“ отърва гръцката DEPA от глоба от \$ 5 млн

Tue Mar 1, 2016, af.reuters.com

LONDON, Reuters: Гръцката DEPA съобщи във вторник, че „Газпромекспорт“ се е съгласил да се откаже от глоба от \$ 5 милиона за DEPA, която гръцката фирма трябваше да плати, като дистрибутор на газ, приемащ през миналата година по-малко газ от договореното.

„След продължителни преговори между DEPA и „Газпромекспорт“, руската компания се съгласи, че клаузата „take or pay/ вземи или плати“, активирана през 2015 ... беше напълно неприложима/бракувана“, се казва в изявлението на DEPA.

През м. януари DEPA договори да плати \$ 36 милиона на руската „Газпром“ за по-малкото количество газ, приет през 2014 г., в резултат от по-ниското от очакваното търсене в Гърция.

СТАТИЯТА МОЖЕТЕ ДА НАМЕРИТЕ [ТУК](#).

Газпром, Edison, DEPA се договориха за подновяване на Южен поток

February 25th, 2016, [naturalgaseurope](#)

Some Past Gazprom Plans to Use the Black Sea

След като се отърва от два черноморски проекта за морски газопроводи за доставка на газ до Южна Европа - Южен поток и Турски поток - руският монополист „Газпром“ излезе с почти нов план.

Той подписа меморандум за разбирателство с Edison, Италия и DEPA, Гърция за „снабдяване с природен газ от Русия по дъното на Черно море през трети страни до Гърция и от Гърция до Италия,“ се отбелязва в него.

Меморандумът бе подписан в Рим на 24-ти февруари от главния изпълнителен директор Alexei Miller, изпълнителния директор на Edison Marc Venayoun и изпълнителния директор на DEPA Theodoros Kitsakos.

Според „Газпром“, новата сделка предлага да се „организира южен маршрут за доставка на руски природен газ за Европа“.

Новата схема ще включва междусистемна връзка Гърция-Италия (ITGI Poseidon), проект, предложен преди няколко години за доставка на газ от втората фаза на газовото находище Shah Deniz в Каспийско море към Европа.

В съвместното изявление на трите дружества се казва, че възнамеряват да се възползват

от вече извършената работа от DEPA и Edison в контекста на ITGI /The Interconnector Turkey–Greece–Italy (ITGI): междусистемната връзка Турция–Гърция–Италия е проект за транспортиране на природен газ, предложен в рамките на Южния газов коридор. Предложението е за транспортиране на природен газ от Азербайджан, от Shah Deniz - Фаза II, до пазарите в Европа през Гърция и Италия. Газопроводът Турция–Гърция е завършен през 2007 г., а бъдещето на проекта за газопровода Гърция–Италия е неясен, поради конкурирентния Trans Adriatic Pipeline/.

„Потенциалът за развитие на този южен маршрут за газови доставки, за които се планира да бъдат в пълно съответствие със законите и регулациите на ЕС, ще повиши енергийната сигурност на доставките за Италия, както и нейната роля като важен център за доставки на природен газ в южна Европа, според Национална енергийна стратегия на Италия“, казва в съвместното изявление изпълнителния директор на Edison Marc Benayoun.

ITGI беше в доста напреднал стадий, когато се състезаваше за газ от Shah Deniz. С транспортен капацитет от около 12 млрд m^3 /годишно, 800-километровият газопровод участва с две секции: една от 600 км, преминаващи през територията на Гърция и офшорен участък от 200 км под Йонийско море, известен също като „Посейдон“.

Също така беше включен в проекти на Европейската комисия от общ интерес и за 25 години има осигурен достъп на трети лица.

Имаше и връзка между гръцката и турската газови мрежи, което се разглежда като част от цялостната схема. Газът от Shah Deniz ще преминава през Турция.

Според някои източници, сега ITGI предлага капацитетът да се удвои и да доставя 20 млрд m^3 /годишно до Южна Италия.

Най-интригуващата част от новата сделка за доставка на газ е черноморският маршрут. В края на 2014г. Русия изостави своя отдавна предложен проект за газопровод Южен поток, който ще доставя природен газ по дъното на Черно море до България и след това по-нататък към други страни от Югоизточна Европа, и дойде с нов план: Турски поток /Turk Stream/ ще свързва Русия с Турция.

Но влошаването на политическите отношения между Русия и Турция, спря през миналата година този проект.

В България имаше медийни спекулации за възможности за съживяване на тази схема за доставка по дъното на Черно море на газ от Русия до България с допълнително насочване до Гърция и Италия.

Според ръководителя на East European Gas Analysis Michail Korchemkin като "трети страни", посочени в изявлението от страна на „Газпром“, най-вероятно се визира България. В противен случай, ще бъде невъзможно да се доставя газ за Гърция, имайки предвид влошаващите се отношения между Русия и Турция, казва Michail Korchemkin пред руския телевизионен оператор RBK.

Въпреки това Michail Korchemkin се съмнява, дали новият проект ще се реализира изобщо, като се има предвид липсата на средства в „Газпром“ и санкциите срещу Русия.

**СТАТИЯТА МОЖЕТЕ ДА
НАМЕРИТЕ ТУК.**

Грузинските планове на Иран се нуждаят от газопроводи

February 17th, 2016, naturalgaseurope

Управляващият директор на Националната иранска газова компания обяви готовност компанията да изнася 200 млн m^3 газ в продължение на 7 месеца - или около 1 млн m^3 /годишно - до Грузия. Въпреки това, двете страни все още не са коментирали маршрута на транзита и най-лесният вариант – да се използва мрежата на Русия.

Ръководителят на National Iranian Gas Company Alireza Kameli каза на 16 февруари, че износет за Грузия може да започне в края на март, като добави, че „Грузия се нуждае да получи от Армения необходимото разрешение за газов транзит“.

Иран разменя около 1 млн m^3 / d газ в замяна на електричество от Армения. Миналата година Армения прие през Грузия около 1.92bn m^3 руски газ. Но няма тръбопровод за прехвърляне на газ от Армения в Грузия.

Информационната агенция Shana цитира министъра на енергетиката на Грузия Kakha Kaladze, който в средата на февруари в Техеран е казал, че преговорите по отношение на обема и цените ще продължи. „В същото време бартер на ирански газ за грузински ток е възможен“. Министърът е заявил, че страната му е готова да внася електричество от Иран през студентите сезони и да изнася в топлите сезони електроенергия към Иран.

Има два начина да се изнася ирански газ за Грузия: или чрез Азербайджан, или чрез Армения, каза г-н Kakha Kaladze. Но неназован източник от държавната петролна компания Socar е казал за Naturalgaseurope, че износет на ирански газ за Армения е технически невъзможен и не без руския „Газпром“, изнасянето на ирански газ за Грузия е невъзможно, освен чрез замяна. Русия може да предостави част от природния газ, който се изнася в Армения на Грузия, а Иран може да увеличи износа на газ за Армения със същата сума“.

Г-н Kaladze също така заяви, че Грузия може да изнася ток за Иран през Армения в замяна на прехвърляне на руски и ирански газ /swap сделка/.

Руско-грузинските отношения са лоши, тъй като двете страни водиха война през 2008 г., която приключи за Грузия със загуба на територия.

**СТАТИЯТА МОЖЕТЕ ДА
НАМЕРИТЕ ТУК.**

„Газпром“ залага по-високи продажби и по-ниски разходи

William Powell, February 17th, 2016, naturalgaseurope

Изпълнителните директори на руския държавен монополист „Газпром“ са решени да увеличат своите амбиции в преследване на по-високи продажби за износ и по-ниски разходи в страната.

На заседание на Борда на директорите през февруари е одобрен актуализиран списък на мерки за увеличаване дела на фирмата на световния газов пазар. Те включват подобряване на сътрудничеството при договаряне газова доставка чрез газопровод, като например въвеждането на търгове миналата есен.

Председателят на Комитета за управление на „Газпром“ Alexei Miller е заявил по време на срещата на борда: „През 2015 г. делът на доставките на „Газпром“ за европейското потребление достигна исторически връх от 31%“.

Ключов елемент в географската експанзия е присъствието на „Газпром“ с позиция на азиатския пазар, главно в доставките по газопровод за Китай.

Ръстът в доставките на втечен природен газ е от решаващо значение, което за фирмата означава по-голяма гъвкавост за своето глобално портфолио, постижимо основно чрез собствена продукция.

Също така се планира да се засили присъствието на фирмата в чужбина, в това число чрез развитие на доставките на газ за крайните потребители, като например в енергийния сектор и по-нататъшно разширяване на транспорта.

Alexei Miller казва, че съвместните предприятия и размяна на активи ще бъдат сред средствата за постигане на това.

Съкращаване на разходите у дома

„Газпром“ ще намалява на разходите в отговор на по-слабата рубла и санкциите, включително с помощта на руско инженерно производство и други продукти и услуги от висок клас, чието качество отговаря на нейните стандарти

Докато проекти като Nord Stream 2 включват чуждестранните партньори и е вероятно да се финансират, други амбициозни проекти и схеми за износ като газопровода „Силата на Сибир“, изискват огромно количество тръби, които да се положат на руска земя. Според компанията, използването на местни стоки вече са намали максимално оперативните разходи и съотношението качество-цена, без да се жертва прозрачността.

Строгий контрол се поддържа на всеки етап, от процеса на подаване на офертите, от доказателство за необходимост да се направи покупка и контрол на първоначалната максимална цена, за да се вземе решение за крайната цена, казват от „Газпром“.

Ръководният комитет е натоварен със задачата да продължи с усилията за намаляване разходите за тази година.

Дългосрочните договори за инженеринг

„Газпром“ работи с руски компании, които могат да предоставят иновативни продукти и нови технологии, както и развивайки системата Gazpromcert за спецификации. „Газпром“ твърди, че има почти напълно (99.5%) от вътрешния пазар за тръби с голям диаметър.

Той също така купува от страната някои газ компресорни единици, като два 16-MW газ компресорни единици от типа GPA-16U, произведени съвместно с местна индустриална група. „Газпром“ твърди, че съвкупният икономически ефект, включително икономии на оперативни разходи за проектиране, производство, монтаж и обслужване, вече са достигнали 3 млрд рубли (\$ 39 млн, въпреки че истинската доларова цифра е по-висока, заради скорошното потъване на рублата).

R & D/ Research and Development/ спестява пари

„Иновативната програма за развитие“ на компанията дава плодове, с търсенето на горива и енергия за спомагателни нужди.

Между 2011 г. и 2014 г. 15 основни дейности за R & D, в рамките на програмата, донесоха ползи от над 31 млрд рубли.

От фирмата казват, че между 2011 г. и 2014 г. са похарчили 4.6 млрд рубли за разработване и прилагане на програми за

енергийна ефективност, докато спестяванията от средства за горива и енергия се оценява на 24.4 млрд рубли.

Развитието на системата за корпоративно интелектуално управление на имотите е в ход. Общият брой на патентите се е увеличил с почти един и половина пъти, достигайки до края на 2014г. в сравнение с 2010 г. 2131 броя. В същото време, броят на патентите, използвани в производствените дейности се е увеличил повече от два пъти - до 351, и икономическият ефект от тяхното използване превишава 3 млрд рубли - три и половина пъти повече, в сравнение с 2010 г.

СТАТИЯТА МОЖЕТЕ ДА НАМЕРИТЕ [ТУК](#).

Statoil инвестира до \$ 200 милиона във възобновяеми енергийни източници

February 16th, 2016, naturalgaseurope

Норвежката нефтена и газова фирма Statoil обяви, че в рамките на следващите четири до седем години ще инвестира до \$ 200 милиона в областта на възобновяемата енергия.

В изявление, публикувано на 16 февруари компанията заяви, че чрез фонд – Statoil Energy Ventures, потенциално ще инвестира в различни области, включително във вятърната и слънчева енергия в морето и на

сушата, съхраняване на енергия, транспорт, енергийна ефективност и интелигентни мрежи. Това е свързано с фирмените цели „постепенно да допълват своя нефт- и газпортфейл с печеливши сектори от възобновяемата енергия и нисковъглеродни решения“, се казва в изявлението.

Екипът от шест лица, свързани с инвестициите, ще търсят в световен мащаб възможности за инвестиране в така наречените „компании в растеж“.

Ние предлагаме една силна финансова основа и сме готови да инвестираме в три стратегически области: Подкрепа за текущите ни операции във възобновяеми енергийни източници, позициониране на възможностите за растеж на възобновяемите енергии и проучване на нови високи технологии за въздействие и бизнес модели“, казва Gareth Burns –вицепрезидент на Statoil и управляващ директор на фонда Statoil Energy Ventures.

Фондът ще получава преки позиции главно като миноритарен акционер в тези фирми за растеж, „за предпочитане като съинвеститор с други фондове за рисков капитал“, казват от Statoil.

Според изявлението, екипът на новия фонд ще работи заедно с представител на Statoil, със Statoil Technology Invest (STI), дружество, което се фокусира върху инвестиции в ранна фаза на сектора upstream на нефтената и газова индустрия.

Съобщението идва в същия ден, когато е публикувана икономическа статистика от Statistics Norway, официалното бюро по статистика на Норвегия, която показва спад

през четвъртото тримесечие на 2015 г. в сектора на нефт и газ в сравнение с третото тримесечие. Според данните, доставките от нефт и газ в сектора са намалели 5,6% през IV тримесечие „след силното увеличение на добива на природен газ през предходното тримесечие. Това довежда до спад в общия БВП през четвъртото тримесечие с 1.2%“, се вижда в икономическата статистика.

Икономиката на Норвегия е силно зависимо от износа на нефт и газ. Според информация на US Energy Information Administration, Норвегия е най-големият притежател на суров нефт и природен газ в Европа, и през 2013г. е третият най-голям износител на газ в света, след Русия и Катар.

СТАТИЯТА МОЖЕ ДА НАМЕРИТЕ ТУК.

Ниските цени донесоха на Drag Noble Energy загуби от \$ 2,4 млрд

February 19th, 2016, naturalgaseurope

В началото на февруари Noble Energy, основен играч в офшорните зони на Израел, отчете нетна загуба от \$ 2,4 млрд за 2015 г., което е спад от нетните приходи от \$ 1,2 млрд през 2014 г. През четвъртото тримесечие компанията отчете нетна загуба от \$ 2 млрд, включително спад от \$ 1.27bn в обезценяване на активите. Повечето от обезценките, са свързани с работа в САЩ и Африка.

За четвъртото тримесечие компанията отчете оперативна загуба от \$ 1,7 млрд, в сравнение с оперативна загуба от \$ 245 милиона през четвъртото тримесечие на 2014 година.

Noble публикува годишна коригирана печалба от \$ 212 милиона, със спад от 75%, изчислена не с GAAP /„общоприети счетоводни принципи“ - общ набор от счетоводни принципи, стандарти и процедури, които компаниите използват, за да съставят своите финансови отчети. GAAP са комбинация от авторитетни стандарти и общоприети начини за регистриране и отчитане на счетоводна информация/. Тримесечните коригирани приходи са в размер на \$ 191 милиона или \$ 0,44/дял, по-добри от прогнозите на анализаторите.

Главният изпълнителен директор David Stover заяви, че „Започвайки миналата година ние успешно изпълнихме нашата стратегия да се приведат в съответствие нивата на активност и свързаните с тях разходи с текущата пазарна прогноза, като същевременно се поддържа сериозна експлоатационна сила“. „Тези действия ни позволиха да започнем 2016 година с ясна насока за управление на бизнеса в рамките на общия паричен поток“.

По-рано тази година Noble обяви, че през 2016 г. ще намали капиталовите разходи с 50% до около \$ 1,5 млрд и дивидента си с 45% до \$ 0,10 на акция. Ръководството на компанията заяви, че през 2016 г. ще инвестира \$ 100 милиона в Източното Средиземноморие. Най-големите й разходи ще бъдат в неконвенционални добиви в САЩ

(\$ 1 млрд), крайбрежието на САЩ (\$ 250 милиона) и Западна Африка (\$ 75 милиона). Миналогодишните цени за реализиране на природния газ за Noble бяха \$ 2.10/млн Btu в САЩ, \$ 0,27/млн Btu в Екваториална Гвинея и \$ 5,34/млн Btu в Израел. Продаваните обеми на Noble в Израел са осреднени на 252 млн ft³/d.

Noble приключи годината в кеш и парични еквиваленти за \$ 1.028 милиарда, надолу \$ 155 милиона спрямо 2014 г. Общият дълг е \$ 8 милиарда, което е с \$ 1,8 млрд по-малко от миналата година, след фондова сделка за Rosetta Resources за \$ 2 млрд. Noble през февруари миналата година пусна в обръщение собствен капитал за \$ 1 милиард, като емитира акционерния капитал в акции по \$ 47,50 всяка. В последните няколко седмици цената на акциите на Noble падна до под \$ 30.

СТАТИЯТА МОЖЕТЕ ДА НАМЕРИТЕ [ТУК](#).

OMV Petrom и ExxonMobil инвестират 1.5 милиарда долара в Черно море

19/02/2016, energyworldmag.com
naturalgaseurope

Двете компании планират да инвестират много милиарди повече, за да постигнат

целта си за продажба на природен газ, открит в блок Neptun в Черно море.

OMV Petrom и американската компания ExxonMobil успешно приключиха втората кампания за сондиране в блока Neptun, където двете компании са инвестирали общо EUR 1,5 милиарда от 2008 г. насам, информира Gabriel Selischi, член на Борда на OMV Petrom за сектора Upstream. Делът на OMV Petrom в тази сума е 50 на сто.

„Ние пробихме седем сонди в този блок и повечето от тях срещат газови джобове. Имаме достатъчно окуражаващи резултати, за да продължим оценката на търговската жизнеспособност. Окончателното инвестиционно решение е дало оценка за около две години“, казва г-н Selischi, по информация на Agerpres.

Според него, тъй като това са само газови джобове, проектът не се влияе по никакъв начин от цените на петрола, които се сринаха през последните години.

СТАТИЯТА МОЖЕТЕ ДА НАМЕРИТЕ [ТУК](#).

Innovative Energy Solutions Ltd. е медиен партньор на събитието.

Тази пролет, **14-15 март 2016**, професионалната енергийна общност от региона на Балканите ще се събере в София за двудневна **конференция Energy Risk Balkans**. Конференцията предоставя отлична платформа за обмен; пазарни оператори, регулатори и браншови организации ще обсъдят необходимостта от реформа и либерализация на пазара; ще се очертае и подчерае въздействието на законодателството и ще се обсъдят най-новите тенденции в свързване на пазарите, динамиката на търсенето и предлагането и трансграничната търговия на енергийните и газовите пазари.

Конференцията ще се проведе на английски език.

За подробности и включване в конференцията: <http://www.energyriskevents.com/balkans/static>

Уточнение

Unsolicited mail: Ако не желаете да получавате този инфолетър, моля да се отпишете от адресния списък като изпратите обратно съобщение на cbbsinfocenter@gmail.com

Правата по превода на всички статии принадлежат на издателите на настоящия информационен бюлетин.

Контакти за повече информация:

Алекс Алексиев

alexalex@aol.com

Васко Начев

vasko@infonetbg.com

Илиян Василев

idvassilev@innoenergy.biz

Мартин Владимир

mvladimirov@ceemarketwatch.com

Руслан Стефанов

ruslan.stefanov@online.bg

Христо Казанджиев

h.kazandjiev@yahoo.com